

EC
MA NDRYSHE



EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RIKIKLO -

EKO KLUBI

"12 MAJI"

6



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT



Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë e buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Shkollës së Mesme të Lartë “12 Maji” dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit “ECO School”.

Ky projekt do t’i njohë me konceptin “Eko Shkolla” 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimeve të tyre.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

UJI – BURIMI I JETËS QË DUHET RUAJTUR

Uji është një nga burimet më të çmuara në Tokë dhe është esencial për mbijetesën e të gjitha gjallesave. Megjithatë, furnizimi me ujë të pastër është duke u bërë gjithnjë e më i kufizuar për shkak të ndotjes dhe keqmenaxhimit. Ndotja e lumenjve, liqeneve dhe oqeanëve vjen nga mbeturinat industriale, mbetjet kimike, dhe mbetjet e qyteteve, të cilat përfundojnë në burimet e ujit dhe i bëjnë ato të papërdorshme.

Një nga sfidat më të mëdha të shekullit të XXI është sigurimi i furnizimit të qëndrueshëm me ujë të pastër për një popullsi globale në rritje. Thatësira të zgjatura dhe ndryshimet klimatike kanë përkeqësuar këtë krizë të ujit. Shumë zona në botë vuajnë nga mungesa e ujit, dhe miliona njerëz nuk kanë qasje në ujë të pijshëm të sigurt.

Për të ruajtur ujin, ne duhet të përdorim me kujdes burimet e tij. Duhet ndaluar ndotjet e ujërave dhe të zbatojmë politika që mbështesin ruajtjen dhe riciklimin e ujit. Po ashtu, mund të ndërmerim veprime të thjeshta në përditshmërinë tonë, si zvogëlimi i konsumit të ujit në shtëpi dhe promovimi i teknologjive që përdorin më pak ujë në bujqësi dhe industri.

MBROJTJA E MALEVE DHE ZHVILLIMI I TURIZMIT TË QËNDRUESHËM

Malet janë një nga pasuritë më të rëndësishme natyrore të planetit. Ato ofrojnë ujë të pastër, oksigjen, dhe janë shtëpi për një shumëllojshmëri të madhe bimësh dhe kafshësh. Po ashtu, malet kanë një rëndësi të madhe kulturore dhe ekonomike, duke tërhequr miliona turistë çdo vit. Megjithatë, malet po përballen me sfida të mëdha për shkak të ndryshimeve klimatike dhe aktiviteteve njerëzore, si prerja e pyjeve dhe zhvillimi i pakontrolluar.

Turizmi i qëndrueshëm është një nga mënyrat më të mira për të mbrojtur malet duke siguruar që vizitorët të shijojnë bukuritë natyrore pa dëmtuar mjedisin. Në vend që të ndërtojmë infrastrukturë të madhe që mund të shkatërrojë ekosistemet malore, mund të promovojmë aktivitete turistike miqësore me mjedisin, si ecjet malore, kampimi, dhe edukimi mjedisor.

Mbrojtja e maleve kërkon që ne të ndërgjegjësojmë njerëzit për rëndësinë e tyre dhe të mbështesim nisma që ruajnë biodiversitetin malor. Vetëm duke vepruar në mënyrë të qëndrueshme, ne mund të sigurojmë që malet të mbeten një burim i pasur për brezat e ardhshëm.

"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E RAHOVECIT



EC Ma Ndryshe vazhdoi serinë e debateve të gjelbra kësaj radhe me Eko Klubet në Komunën e Rahovecit. Qëllimi i aktivitetit ishte të inkurajojë të rinjtë të jenë më aktiv në mbrojtjen e mjedisit dhe t'i adresojnë kërkesat dhe shqetësimet e tyre para zyrtarëve përgjegjës.

Në këtë debat morën pjesë drejtori për Urbanizëm, Planifikim dhe Mbrojtje të Mjedisit, z. Albnor Mullabazi, si dhe znj. Bijondina Rama, zyrtare për mjedisin të cilët u vendosën përballë përfaqësuesve (eko klubeve dhe mësimdhënësve) nga shkollat e mesme të larta "Ukshin Hoti" dhe "12 Maji".

Takimi filloi me prezantimin e angazhimeve dhe aktiviteteve të projektit "Eko Shkolla" nga EC Ma Ndryshe, projekt ky i cili promovon ndërgjegjësimin dhe mbrojtjen e mjedisit. Më pas, nxënësit përfaqësues nga shkollat pjesëmarrëse prezantuan projektet dhe aktivitetet e tyre mjedisore, duke ndarë përvojat dhe arritjet që kanë realizuar në shkollat dhe komunitetin e tyre.



EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



EKO KLUBI "12 MAJI"

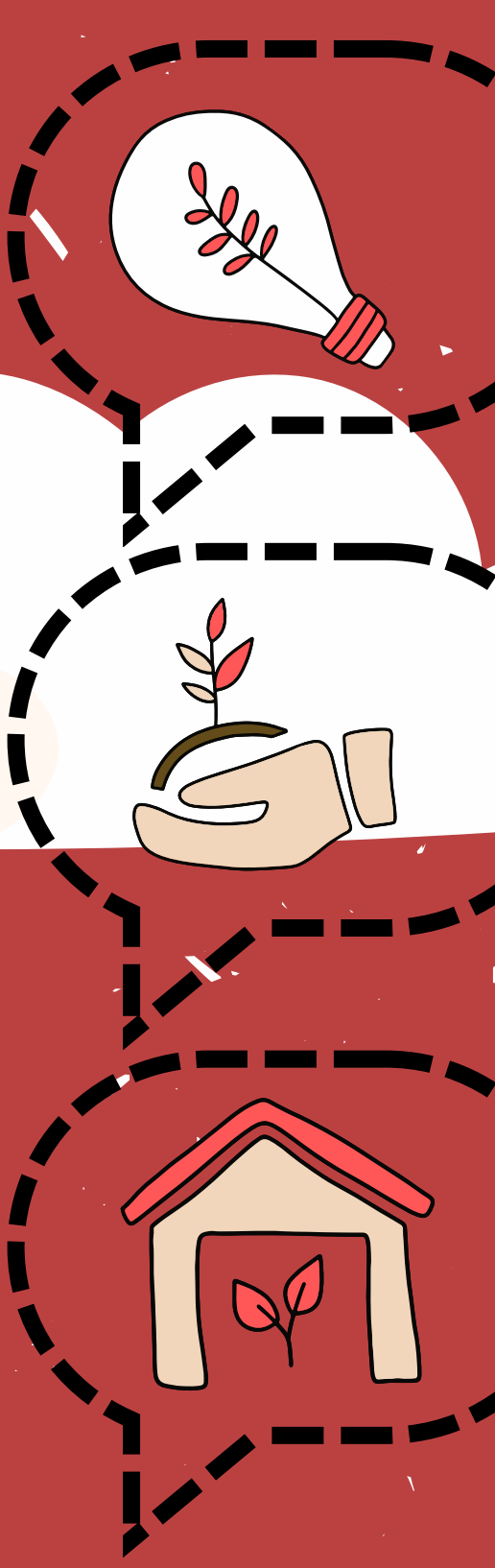
RATKOC, RAHOVEC, KOSOVË

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".

EKO OKULLU


- TÜKETİMİ AZALT - YENIDEN KULLAN - GERİ DÖNÜŞTÜR -



EKO KULÜBÜ "ATATÜRK"

6





Sevgili okuyucular,

EC, Kosova'nın Güney Bölgesi'ndeki ortaokulların eko-kulüplerinin çevresel bültenlerini yayınlamaya devam ediyor. Bu, çevre ve iklim değişikliği konusunda mesajlar, röportajlar, denemeler, fotoğraflar ve farklı konularda makaleler içerecek olan altıncı bilgilendirici bülten olacak. Bu içerikler, Atatürk Lisesi'nin eko-klübü ve EC Ma Ndryshe Sivil Toplum Örgütü'nün "ECO Okulu" projesi kapsamında yürüttüğü çalışmalar hakkında bilgi verecek.

Bu proje, "Eko Okul" kavramını Güney Bölgesi'ndeki 12 okula (Prizren, Mamuşa, Rahovec ve Malişeva belediyeleri) tanıttak ve öğrencilerin ve öğretmenlerin geniş katılımıyla çevreyi korumak için deneme şekilleri ve metodolojisi yürütecek. Proje kapsamında, gelişmiş ülkelerde yaygın olarak kullanılan bir model ve yöntem sunulmaktadır, ve bu yöntem hızla gelişmekte olan ülkelerde de yaygınlaşmaktadır.

Dünya deneyimleri, ekolojik okulların gençleri çevreleriyle aktif bir şekilde ilgilenmeye teşvik eden, artan bir fenomen olduğunu göstermektedir. Proje aynı zamanda, Kosova'nın Çevre Stratejisi ve Çevre Eylem Planı'na da katkıda bulunacak ve tüm düzeylerde (okullar ve üniversiteler) çevre eğitimi programlarının geliştirilmesini tavsiye edecektir.

IKLİM DEĞİŞİKLİKLERİ VE İNSAN HAYATINDAKİ SONUÇLARI

İklim değışikliđi, bugün dñnyanın karşı karşıya olduđu en büyük zorluklardan biridir. Bu durum, gıda ve su güvenliđinden sađlıđa ve ekonomiye kadar hayatımızın her alanını etkileyerek insan yaşamı üzerinde büyük sonuçlar doğurmaktadır.

Sıcaklıkların artması, yağış modellerindeki değışiklikler ve sel veya kuraklık gibi aşırı hava olayları, kirlilik ve sera gazı emisyonlarının bir sonucu olarak meydana gelmektedir.

Bu fenomenler, sadece tarımsal üretimi etkilemekle kalmayıp, aynı zamanda hava kirliliđi ve elverişsiz yaşam koşullarıyla ilişkili hastalıklara ve sađlık sorunlarına yol açarak insan sađlığını da tehlikeye atmaktadır.

Ayrıca, iklim değışikliđi su kaynaklarını etkileyerek su rekabetini artırmakta ve topluluklar ile ÷lkeler arasında gerginliklere neden olmaktadır. Bu durum, özellikle iklim açısından hassas bölgelerde yaşayan milyonlarca insanın yaşamını zorlaştırmaktadır.

İklim değışikliđiyle mücadele, küresel bir taahhüt ve tüm ÷lkelerden koordineli eylemler gerektirir. Her birey, emisyonları azaltarak, yenilenebilir enerjiyi destekleyerek ve günlük yaşamında sürdürülebilirliđi teşvik ederek bu çabaya katkıda bulunabilir.

YERYÜZÜ EKOSİSTEMLERİNDE BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI

Biy çeşitlilik, doğanın en büyük zenginliğidir ve bitki, hayvan ve mikroorganizmaların çeşitli türlerini içerir. Ekosistemlerin korunması için hayati öneme sahiptir ve dünyadaki yaşam için önemli hizmetler sunar, örneğin gıda üretimi, hava ve suyun temizlenmesi ve iklimin düzenlenmesi.

Ancak, biyo çeşitlilik, ormansızlaşma, kirlilik ve iklim değişikliği gibi insan faaliyetleri nedeniyle tehlike altındadır. Doğal habitatın yok edilmesi, birçok türün yok olmasına yol açarak doğanın dengesini ve sunduğu hizmetleri tehdit etmektedir.

Biy çeşitliliği korumak için, habitatların korunması ve doğal rezervlerin oluşturulması yönünde önlemler alınması önemlidir. Ayrıca, toplumun biyo çeşitliliğin önemi konusunda eğitilmesi ve tehlike altındaki türlerin korunması da zorunlu adımlardır.

Her birey, yerel girişimleri destekleyerek ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını teşvik ederek biyo çeşitliliğin korunmasına katkıda bulunabilir. Böylece, gezegenimiz için daha sağlıklı ve daha sürdürülebilir bir gelecek sağlayabiliriz.

"GREEN TALK" MAMUŞA EKO KULÜBÜ İLE GERÇEKLEŞTİRİLİYOR



EC Ma Ndryshe, Mamuşa belediyesinin eko kulübü ile birlikte yeşil tartışmayı gerçekleştirdi. Bu etkinliğin amacı, gençleri çevrenin korunmasında daha aktif olmaya teşvik etmek ve taleplerini, endişelerini yetkili görevlilere iletmelerini sağlamaktır.

Tartışmaya Mamuşa Belediyesi Eğitim Müdürü Sayın Turker Mazrek, belediye başkan yardımcısı Sayın Ramadan Zogaj ve Mamuşa Belediyesinin İmar Müdürlüğü'nden Sayın Esra Osi katıldı. Bu yetkililer, belediyede yürütülen bazı çevre projelerini tanıttılar.

Tartışma sırasında, "Atatürk" lisesi öğrencileri, proje süresince gerçekleştirdikleri çevre faaliyetlerini sundular ve daha temiz bir çevre yaratma çabalarını, akranlarına çevrenin korunması konusunda farkındalık kazandırma girişimlerini vurguladılar.



EKO KULÜPLER, PLASTİK VE CAM GERİ DÖNÜŞÜM MERKEZLERİNİ ZİYARET EDİYOR



EC Ma Ndryshe, Güney Bölgesi'ndeki ortaokul Eko kulüpleri üyeleriyle birlikte Prizren'deki plastik geri dönüşüm merkezlerine ve Gjakova'daki cam geri dönüşüm tesisine stüdyo ziyaretleri düzenledi.

Bu ziyaretler sırasında öğrenciler, geri dönüşüm yönetimi ve süreçleri hakkında bilgi sahibi oldular ve bu merkezlerin kapasitelerini öğrendiler. Atıkların işlenmesinde kullanılan teknolojileri yakından görme fırsatı buldular ve geri dönüşümün çevre kirliliğini azaltmadaki önemini anladılar.

Bu ziyaretlerin amacı, gençlerin atık yönetiminin önemi ve bu sürecin sağlık ve ekosistemler üzerindeki etkileri konusunda eğitmek ve duyarlılık kazandırmaktı. Ziyaretler, ayrıca öğrencileri günlük yaşamlarında geri dönüşüm uygulamalarını benimsemeye ve bu alışkanlığı kendi topluluklarına yaymaya teşvik etmeyi hedefliyordu.



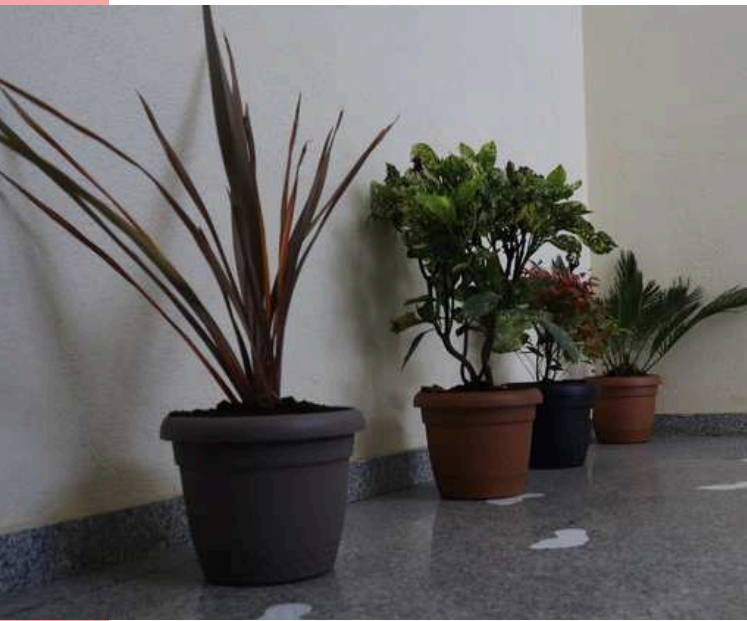
EKO KULÜP "ATATÜRK" ÇEVRE PROJESİNİ GERÇEKLEŞTİRDİ



EC Ma Ndryshe, "Atatürk" Lisesi'nde bir çevre projesinin açılışını gerçekleştirdi. Bu proje aracılığıyla Eko Kulübü, okulun avlusunda ve iç mekanlarında yeşil alanı artırarak, tüm öğrenciler tarafından kullanılabilir bir rekreasyon alanı haline getirdi.



Bu proje kapsamında okulda ağaçlar ve çok yıllık bitkiler dikildi, oturma alanları ve atıkların ayrıştırılması için kutular yerleştirildi; iç mekanlar ise çok yıllık çiçeklerle süslendi.



Proje, İsviçre Caritas'ın "Gençliğin Çevreye Etkisi" - YENİ projesi çerçevesinde gerçekleştirilmektedir ve EC Ma Ndryshe STK'sının desteğiyle uygulanmaktadır. Proje, İsviçre Caritas'ın, Bölgesel Kalkınma Bakanlığı, İsviçre Kalkınma ve İşbirliği Ajansı ile Mamuşa Belediyesi tarafından finansal olarak desteklenmektedir.



EKO KULÜBÜ "ATATÜRK" LİSESİ

MAMUŞA, KOSOVO

Yazar ve Yayıncı: EC Ma Ndryshe
Sk. Fehmi Lladrovci No.94, Prizren & Sk. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 No.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Bu bülten, "Çevrede Gençliğin Etkisi" projesi kapsamında hazırlandı - YENİ, bu proje İsviçre İşbirliği ve Kalkınma Ajansı, İsviçre Caritas, Bölgesel Kalkınma Bakanlığı tarafından ortak finanse edilen ve Sivil Toplum Örgütü EC Ma Ndryshe tarafından "ECO Okulları" projesi yoluyla uygulanan projedir.

EC

MA NDRYSHE

EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RICIKLO -

EKO KLUBI "GJON BUZUKU"

6



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT



Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Gjimnazit "Gjon Buzuku" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimeve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

MBROJTJA E PYJEVE DHE NDIKIMI I DËMTIMIT TË TYRE NË MJEDIS

Pyjet janë ndër pasuritë më të mëdha të planetit tonë. Ato ofrojnë ajër të pastër, strehim për shumë kafshë dhe luajnë një rol të rëndësishëm në rregullimin e klimës. Fatkeqësisht, çdo vit mijëra hektarë pyje shkatërrohen nga prerjet e paligjshme dhe zjarret, duke ndikuar drejtpërdrejt në cilësinë e ajrit që thithim dhe biodiversitetin.

Një pyll i dendur ndihmon në thithjen e dioksidit të karbonit, gazit kryesor që kontribuon në ngrohjen globale. Kur pyjet shkatërrohen, ky balancë prishet, duke çuar në rritjen e temperaturave dhe ndryshimet klimatike të cilat i ndiejmë gjithnjë e më shumë. Përveç kësaj, shumë kafshë dhe bimë humbasin habitatin e tyre natyror, duke rrezikuar zhdukjen e specieve të ndryshme.

Nxënësit dhe qytetarët duhet të angazhohen për mbrojtjen e pyjeve. Mbjellja e pemëve, ulja e përdorimit të produkteve prej druri dhe ndërgjegjësimi për rëndësinë e pyjeve janë disa nga mënyrat që mund të ndihmojnë. Kujdesi për natyrën është një investim në të ardhmen tonë, pasi një mjedis i pastër dhe i shëndetshëm garanton një cilësi më të mirë jete për brezat që vijnë.

NDIKIMI I PLASTIKES NË MJEDIS DHE SI MUND TA ZVOGËLOJMË PËRDORIMIN E SAJ

Plastika është bërë një pjesë e pandashme e jetës sonë të përditshme. Qese plastike, shishe uji, ambalazhe të ndryshme – të gjitha këto janë produkte plastike që përdoren çdo ditë. Megjithatë, plastika ka një ndikim shumë të dëmshëm në mjedis, pasi shpesh nuk dekompozohet për qindra vjet.

Një nga problemet më të mëdha me plastikën është ndotja e oqeanëve. Çdo vit, miliona tonë plastikë përfundojnë në det, duke u bërë një rrezik i madh për jetën detare. Breshkat, peshqit dhe shpendët shpesh i ngatërrojnë mbetjet plastike me ushqimin, duke u sëmurrur apo ngordhur si rezultat i konsumimit të plastikës. Për më tepër, plastika në mjedis shpërbëhet në grimca të vogla të quajtura mikroplastikë, të cilat hyjnë në zinxhirin ushqimor dhe mund të përfundojnë edhe në trupat tanë.

Ne mund ta zvogëlojmë përdorimin e plastikës në përditshmërinë tonë duke bërë zgjedhje të thjeshta por të rëndësishme, si përdorimi i qeseve të ripërdorshme kur shkojmë për pazar, shmangia e blerjes së produkteve me shumë ambalazh plastik dhe riciklimi i plastikës që përdorim. Duke e ndërgjegjësuar veten dhe të tjerët për pasojat e ndotjes plastike, ne mund të bëjmë një hap të rëndësishëm drejt mbrojtjes së mjedisit.

EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E PRIZRENIT



EC Ma Ndryshe organizoi një debat të gjelbër me Eko Klubet në Komunën e Prizrenit, me synimin për të inkurajuar të rinjtë që të marrin një rol më aktiv në mbrojtjen e mjedisit dhe për të ngritur shqetësimet e tyre përballë autoriteteve lokale. Në këtë diskutim mori pjesë kryetari i komunës, z. Shaqir Totaj, i cili bashkëbisedoi me nxënësit nga shkollat e mesme "Gjon Buzuku", "Remzi Ademaj", "Luciano Motroni", "Ymer Prizreni", dhe "Lorenc Antoni".

Takimi nisi me prezantimin e projektit "Eko Shkolla" nga EC Ma Ndryshe, një iniciativë që synon të rrisë ndërgjegjësimin dhe të promovojë veprime konkrete për mbrojtjen e mjedisit. Më pas, nxënësit e përfaqësuar nga secila shkollë prezantuan aktivitetet e tyre mjedisore dhe ndanë përvojat e tyre për projektet e zbatuara brenda shkollave dhe komunitetit, duke theksuar rëndësinë e bashkëpunimit me autoritetet lokale për përmirësimin e gjendjes së mjedisit.



EKO KLUBI "GJON BUZUKU"
RR. ISMET JASHARI - KUMANOVA,
PRIZREN, KOSOVË

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren &
Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7, Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".



EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RIKIKLO -

EKO KLUBI
"HAMDI BERISHA"

6





♦ Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë e buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Gjimnazit "Hamdi Berisha" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimitdhënësve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

ENERGJIA E RINOVUESHME

Energjia e rinovueshme është një nga zgjidhjet më të mira për të adresuar sfidat mjedisore dhe ekonomike që përballen komunat e vogla si Malisheva. Kjo lloj energjie përfshin burime të pastra dhe të pashtershme si energjia diellore, e erës dhe ajo nga burimet ujore. Ndryshe nga lëndët djegëse tradicionale si qymyri dhe nafta, energjia e rinovueshme nuk ndot ajrin dhe nuk kontribuon në ndryshimet klimatike.

Në Malishevë energjia diellore ka një potencial të madh për zhvillim. Me diell të mjaftueshëm gjatë vitit, këto komuna mund të përfitojnë shumë nga instalimi i paneleve diellore në shtëpi, shkolla dhe ndërtesa publike. Kjo do të reduktonte varësinë nga burimet tradicionale të energjisë dhe do të ulte ndotjen.

Për më tepër, energjia e erës është një tjetër mundësi që duhet eksploruar. Në disa zona të këtyre komunave, erërat janë të mjaftueshme për të gjeneruar energji përmes turbinave të erës. Duke investuar në këto teknologji, komunitetet lokale jo vetëm që do të reduktonin ndotjen, por do të krijonin edhe vende të reja pune dhe mundësi për zhvillim ekonomik.

TRANSPORTI I QËNDRUESHËM PËR NJË MJEDIS MË TË PASTËR

Në shumë qytete të botës, trafiku i makinave është burimi kryesor i ndotjes së ajrit. Makinat lëshojnë gazra të dëmshme, si dioksidi i karbonit, që kontribuojnë në ndryshimet klimatike dhe dëmtojnë cilësinë e ajrit. Megjithatë ekzistojnë alternativa që mund të ndihmojnë në uljen e kësaj ndotjeje dhe përmirësimin e cilësisë së ajrit në qytete. Transporti i qëndrueshëm është një koncept që promovon përdorimin e mjeteve të transportit që kanë një ndikim më të vogël mjedisor, siç janë biçikletat, transporti publik, dhe makinat elektrike.

Një nga mënyrat më efektive për të zvogëluar ndotjen nga trafiku është përdorimi i transportit publik. Autobusët dhe trenat mund të transportojnë më shumë njerëz me një sasi më të vogël të karburantit sesa makinat private, duke reduktuar kështu emetimet e gazeve serrë. Për më tepër, shumë qytete po përqafojnë lëvizshmërinë e biçikletave, duke krijuar rrugë të posaçme dhe infrastrukturë për të inkurajuar njerëzit të përdorin biçikletat si mjet transporti.

TRANSPORTI I QËNDRUESHËM PËR NJË MJEDIS MË TË PASTËR

Makinat elektrike janë gjithashtu një zgjidhje e shkëlqyer, pasi ato nuk emetojnë gazra të dëmshme dhe janë më efikase në përdorimin e energjisë. Për të bërë transportin më të qëndrueshëm, qytetet gjithashtu duhet të përqendrohen në ndërtimin e infrastrukturës për ngarkimin e makinave elektrike dhe zgjerimin e rrjetit të transportit publik.

Më shumë vetëdije dhe përfshirje në transportin e qëndrueshëm mund të kontribuojë në një mjedis më të pastër, më të gjelbër dhe në përmirësimin e cilësisë së jetës për të gjithë. Kjo kërkon veprime të përbashkëta nga qeveritë, komunitetet dhe individët për të bërë zgjedhje të përgjegjshme në lidhje me mënyrën se si lëvizim çdo ditë.

"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E MALISHEVËS



EC Ma Ndryshe ka organizuar debatin e gjelbër me Eko Klubet në Komunën e Malishevës. Me anë të këtij aktiviteti EC, synon aktivizimin e të rinjve në mënyrë që ata të paraqesin kërkesat dhe shqetësimet para zyrtarëve përgjegjës.

Në këtë takim kanë marrë pjesë znj. Arbreshë Krasniqi, Drejtoreshë e Arsimit në Komunën e Malishevës si dhe nxënësit e mësimdhënësit nga shkollat e mesme të larta "Hamdi Berisha", "Kujtim Krasniqi" dhe "Lasgush Poradeci".

Në fillim EC-i prezantoi angazhimet dhe aktivitetet mjedisore të projektit "Eko Shkolla", të cilat ndërgjegjësojnë dhe promovojnë mbrojtjen e mjedisit, duke vazhduar më tutje me prezantimet e aktiviteteve mjedisore të realizuara nga ana e nxënësve përfaqësues të shkollave pjesëmarrëse.



EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



EKO KLUBI "HAMDI BERISHA"

MALISHEVË, KOSOVO

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit “Ndikimi i Rinisë në Mjedis” - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit “ECO Schools”.

EC
MA NDRYSHE

EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RIKIKLO -

EKO KLUBI

"KUJTIM KRASNIQI"

6



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT



♦ Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë e buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Qendrës së Kompetencës "Kujtim Krasniqi" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimitdhënësve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

MBETJET E ELEKTRONIKE – NJË KËRCËNIM PËR MJEDISIN

Me përparimin e shpejtë të teknologjisë, përdorimi i pajisjeve elektronike si telefonat, kompjuterët dhe televizorët është rritur shumë. Megjithatë, këto pajisje bëhen të pavlefshme me kalimin e kohës dhe përfundojnë si mbetje elektronike. Mbetjet elektronike janë një problem i madh për mjedisin, pasi shumë nga këto pajisje përmbajnë substanca të rrezikshme si plumbi, zhiva dhe kadmiumi, të cilat mund të ndotin tokën dhe ujërat nëntokësore.

Shumica e mbetjeve elektronike përfundojnë në vendgrumbullime ose hidhen në mënyrë të papërgjegjshme, duke rrezikuar shëndetin e njerëzve dhe mjedisin. Substancat toksike nga këto pajisje mund të futen në ekosisteme dhe të ndikojnë në shëndetin e kafshëve dhe njerëzve që jetojnë afër këtyre zonave.

Një zgjidhje për këtë problem është riciklimi i pajisjeve elektronike. Shumë pjesë të këtyre pajisjeve mund të ripërdoren ose riciklohen, duke ulur kështu sasinë e mbeturinave të rrezikshme dhe duke kursyer burimet natyrore. Gjithashtu, ne duhet të jemi të ndërgjegjshëm për blerjet e elektronikës dhe të zgjedhim produkte që kanë një cikël të gjatë jete ose që mund të riparohen.

NDRYSHIMET KLIMATIKE DHE PASOJAT PËR TË ARDHMEN

Ndryshimet klimatike janë një nga sfidat më të mëdha globale të shekullit të XXI. Nxehtësia globale është duke ndikuar në temperaturat mesatare në të gjithë botën, duke shkaktuar thatësira të gjata, shkrirjen e akullnajave dhe përmbytje të shpeshta. Këto ndryshime ekstreme klimaterike kanë pasoja të rënda për njerëzimin dhe ekosistemet.

Rritja e temperaturave ndikon në bujqësi, duke pakësuar rendimentin e të korrave dhe duke krijuar mungesa ushqimore në shumë rajone. Po ashtu, shumë njerëz që jetojnë afër detit përballen me përmbytje të mëdha për shkak të rritjes së nivelit të detit, gjë që mund t'i detyrojë të shpërngulen nga shtëpitë e tyre. Ekziston edhe rreziku i zhdukjes së shumë specieve të cilat nuk mund t'i përshtaten shpejt ndryshimeve të shpejta klimatike.

Lufta kundër ndryshimeve klimatike kërkon veprime urgjente dhe të koordinuara në nivel global. Ulja e emetimeve të gazeve serrë, përdorimi i burimeve të energjisë së rinovueshme dhe ndërgjegjësimi i njerëzve për ndikimin e aktiviteteve të tyre në klimë janë disa hapa thelbësorë për të frenuar këtë krizë.

"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E MALISHEVËS



EC Ma Ndryshe ka organizuar debatin e gjelbër me Eko Klubet në Komunën e Malishevës. Me anë të këtij aktiviteti EC, synon aktivizimin e të rinjve në mënyrë që ata të paraqesin kërkesat dhe shqetësimet para zyrtarëve përgjegjës.

Në këtë takim kanë marrë pjesë znj. Arbreshë Krasniqi, Drejtoreshë e Arsimit në Komunën e Malishevës si dhe nxënësit e mësimdhënësit nga shkollat e mesme të larta "Hamdi Berisha", "Kujtim Krasniqi" dhe "Lasgush Poradeci".

Në fillim EC-i prezantoi angazhimet dhe aktivitetet mjedisore të projektit "Eko Shkolla", të cilat ndërgjegjësojnë dhe promovojnë mbrojtjen e mjedisit, duke vazhduar më tutje me prezantimet e aktiviteteve mjedisore të realizuara nga ana e nxënësve përfaqësues të shkollave pjesëmarrëse.



EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



EKO KLUBI "KUJTIM KRASNIQI"

RR. HABIB BERISHA, LAGJJA E MIRËDITËS, MALISHEVË

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".

EC

MA NDRYSHE

EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RIKIKLO -



EKO KLUBI

"LASGUSH PORADECI"

6




Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS

Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI

YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT



Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë e buletineve mjedisore të eko-klubevetë shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i IAAP "Lasgush Poradeci" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimeve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

PYJET – MUSHKËRITË E PLANETIT QË PO ZHDUKEN

Pyjet janë thelbësore për ekosistemet tona. Ato janë burim oksigjeni, ndihmojnë në rregullimin e klimës dhe janë shtëpi për mijëra specie të ndryshme. Pyjet gjithashtu ndihmojnë në ruajtjen e tokës, parandalimin e erozionit dhe përmirësimin e cilësisë së ajrit. Megjithatë, shpyllëzimi, që është procesi i prerjes së pemëve për të hapur tokë për bujqësi apo zhvillim urban, është duke shkatërruar këto ekosisteme të rëndësishme.

Çdo vit, mijëra hektarë pyje shkatërrohen për shkak të aktiviteteve njerëzore. Ky proces ka pasoja të mëdha jo vetëm për kafshët që jetojnë në pyje, por edhe për njerëzit. Shpyllëzimi kontribuon në ndryshimet klimatike duke rritur përqendrimin e gazrave serrë në atmosferë dhe zvogëlon aftësinë e natyrës për të thithur dioksidin e karbonit.

Rikthimi i pyjeve dhe mbjellja e pemëve janë veprime të rëndësishme për të ruajtur mjedisin dhe për të luftuar ndryshimet klimatike. Ndërgjegjësimi i shoqërisë për rëndësinë e pyjeve dhe mbrojtja e tyre duhet të jenë një përparësi globale.

MBROJTJA E KAFSHËVE TË RREZIKUARA

Shumë lloje kafshësh janë në rrezik të zhdukjes për shkak të veprimeve të njerëzve. Ndotja, shkatërrimi i habitateve natyrore dhe gjuetia e paligjshme janë disa nga arsyet që kanë çuar në rënien e popullsisë së shumë specieve. Kafshë të rralla, si tigrat, elefantët, dhe pandat, janë në rrezik të zhduken nëse nuk ndërmerren veprime të menjëhershme për t'i mbrojtur.

Kafshët luajnë një rol të rëndësishëm në ekosistem, dhe zhdukja e tyre mund të çojë në pasoja të paparashikueshme për natyrën dhe për njeriun. Për shembull, zhdukja e një lloj kafshe mund të sjellë çekuilibër në zinxhirin ushqimor dhe të ndikojë në prodhimin e ushqimit. Mbrojtja e kafshëve të rrezikuara kërkon masa si krijimi i rezervateve natyrore dhe ndalimi i gjuetisë së paligjshme.

Të gjithë ne mund të kontribuojmë në ruajtjen e specieve të rrezikuara duke ndihmuar në ruajtjen e habitateve të tyre dhe duke inkurajuar përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore.

"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E MALISHEVËS



EC Ma Ndryshe ka organizuar debatin e gjelbër me Eko Klubet në Komunën e Malishevës. Me anë të këtij aktiviteti EC, synon aktivizimin e të rinjve në mënyrë që ata të paraqesin kërkesat dhe shqetësimet para zyrtarëve përgjegjës.

Në këtë takim kanë marrë pjesë znj. Arbreshë Krasniqi, Drejtoreshë e Arsimit në Komunën e Malishevës si dhe nxënësit e mësimdhënësit nga shkollat e mesme të larta "Hamdi Berisha", "Kujtim Krasniqi" dhe "Lasgush Poradeci".

Në fillim EC-i prezantoi angazhimet dhe aktivitetet mjedisore të projektit "Eko Shkolla", të cilat ndërgjegjësojnë dhe promovojnë mbrojtjen e mjedisit, duke vazhduar më tutje me prezantimet e aktiviteteve mjedisore të realizuara nga ana e nxënësve përfaqësues të shkollave pjesëmarrëse.



EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



EKO KLUBI "LASGUSH PORADECI" **KIJEVË, MALISHEVË**

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë

www.ecmandryshe.org

info@ecmandryshe.org

029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".

EC

MA NDRYSHE

EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RICIKLO -



EKO KLUBI "LORENC ANTONI"

6



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS

Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI

YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT



Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë e buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Shkollës së Mesme të Lartë "Lorenç Antoni" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësuesve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

ENERGJIA E RINOVUESHME – ZGJIDHJA PËR TË ARDHMEN

Shfrytëzimi i burimeve të energjisë së rinovueshme është një nga mënyrat më të mira për të mbrojtur planetin dhe për të luftuar ndryshimet klimatike.

Burime të tilla si energjia diellore, ajo me erë, dhe energjia hidrike janë burime të pashtershme, ndryshe nga nafta, gazi dhe qymyri, të cilat po mbarojnë me shpejtësi dhe shkaktojnë ndotje të mëdha. Energjia e rinovueshme është e pastër dhe nuk liron gazra të dëmshme në atmosferë.

Përdorimi i paneleve diellore, turbinave me erë dhe hidrocentraleve ndihmon në uljen e ndotjes dhe në zvogëlimin e varësisë nga burimet e energjisë që dëmtojnë mjedisin. Për më tepër, energjia e rinovueshme krijon mundësi për zhvillimin ekonomik dhe krijimin e vendeve të punës në teknologji të reja dhe të qëndrueshme.

Nëse të gjithë vendet e botës do të investonin më shumë në energjinë e rinovueshme, ne do të mund të zvogëlonim ndikimin e ngrohjes globale dhe të krijojmë një botë më të qëndrueshme për brezat e ardhshëm.

Si nxënës, ne mund të ndërgjegjësojmë shoqërinë për rëndësinë e përdorimit të këtyre burimeve dhe të promovojmë zgjidhje të gjelbra për të ardhmen e energjisë.

NDOTJA E AJRIT DHE PASOJAT PËR SHËNDETIN

Ndotja e ajrit është një nga problemet më të mëdha mjedisore me të cilat përballet bota sot. Ajri që thithim çdo ditë është ndotur nga gazrat dhe grimcat e dëmshme që çlirohen nga fabrika, makinat, dhe aktivitetet industriale. Këto substanca helmuese, si dioksidi i karbonit, oksidet e azotit dhe grimcat e pluhurit, kanë ndikim negativ jo vetëm në mjedis, por edhe në shëndetin tonë.

Ndotja e ajrit mund të shkaktojë shumë sëmundje, si astma, bronkiti dhe sëmundje të tjera të rrugëve të frymëmarrjes. Veçanërisht në qytete të mëdha, ku trafiku dhe industrializimi janë të larta, cilësia e ajrit është shqetësuese. Përveç kësaj, ndotja e ajrit kontribuon në ndryshimet klimatike duke rritur efektin serë, që çon në ngrohjen globale.

Për të luftuar ndotjen e ajrit, ne mund të bëjmë ndryshime të thjeshta si përdorimi i mjeteve të transportit publik ose biçikletave, mbjellja e pemëve që ndihmojnë në pastrimin e ajrit, dhe përdorimi i burimeve të energjisë së rinovueshme, si energjia diellore ose ajo me erë.

Kujdesi për ajrin që thithim është përgjegjësi e secilit, sepse vetëm një ajër i pastër mund të garantojë një jetë të shëndetshme për të gjithë.

EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E PRIZRENIT



EC Ma Ndryshe organizoi një debat të gjelbër me Eko Klubet në Komunën e Prizrenit, me synimin për të inkurajuar të rinjtë që të marrin një rol më aktiv në mbrojtjen e mjedisit dhe për të ngritur shqetësimet e tyre përballë autoriteteve lokale. Në këtë diskutim mori pjesë kryetari i komunës, z. Shaqir Totaj, i cili bashkëbisedoi me nxënësit nga shkollat e mesme "Gjon Buzuku", "Remzi Ademaj", "Luciano Motroni", "Ymer Prizreni", dhe "Lorenc Antoni".

Takimi nisi me prezantimin e projektit "Eko Shkolla" nga EC Ma Ndryshe, një iniciativë që synon të rrisë ndërgjegjësimin dhe të promovojë veprime konkrete për mbrojtjen e mjedisit. Më pas, nxënësit e përfaqësuar nga secila shkollë prezantuan aktivitetet e tyre mjedisore dhe ndanë përvojat e tyre për projektet e zbatuara brenda shkollave dhe komunitetit, duke theksuar rëndësinë e bashkëpunimit me autoritetet lokale për përmirësimin e gjendjes së mjedisit.



EKO KLUBI "LORENC ANTONI"

RR. MARIN BARLETI, PRIZREN, KOSOVË

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".

EC

MA NDRYSHE

EKO SHKOËLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RICIKLO -

EKO KLUBI "LUCIANO MOTRONI"



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS

Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI

YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT



Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë e buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Shkollës së Mesme të Lartë "Luciano Motroni" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimitdhënësve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

UJI - BURIMI I JETËS QË PO SHTEROHET

Uji është thelbësor për jetën në Tokë. Pa të, asnjë qenie e gjallë nuk mund të mbijetojë. Ne përdorim ujin për të pirë, për të prodhuar ushqim, për të prodhuar energji dhe për nevoja të tjera të përditshme. Por sot, për shkak të ndryshimeve klimatike, ndotjes dhe shfrytëzimit të tepruar, burimet e ujit po shterohen me shpejtësi.

Shumë vende në botë tashmë po përballen me thatësira dhe mungesë të ujit të pijshëm. Për shembull, liqenet dhe lumenjtë janë tharë ose ndotur nga kimikatet dhe mbeturinat. Ndotja e ujërave është një problem global që po ndikon gjithashtu edhe në ekosistemet ujore. Peshqit dhe organizmat e tjerë që jetojnë në ujë janë në rrezik nga kimikatet dhe plastikët që përfundojnë në lumenj dhe dete.

Për të mbrojtur burimet e ujit, duhet të bëjmë ndryshime të vogla në jetën tonë të përditshme. Shmangia e shpërdorimit të ujit, ripërdorimi i ujit kur është e mundur dhe përdorimi i teknologjive që kursejnë ujë janë disa masa të thjeshta. Gjithashtu, është shumë e rëndësishme që të mos ndotim lumenjtë dhe burimet e ujit me kimikate ose mbeturina. Mbrojtja e ujit do të sigurojë që edhe brezat e ardhshëm të kenë qasje në këtë burim të çmuar.

TË RINJËT DHE RICIKLIMI - NJË HAP I VOGËL ME NDIKIM TË MADH

Riciklimi është një nga veprimet më të thjeshta dhe më efektive që mund të bëjmë për të mbrojtur planetin. Me riciklim, ne i japim jetë të re materialeve që ndryshe do të përfundonin si mbeturina. Kjo ndihmon në uljen e ndotjes, kursimin e burimeve natyrore dhe pakësimin e mbetjeve që shkojnë në vendet e grumbullimit të mbeturinave.

Materialet si letra, plastika, xhami dhe metali mund të riciklohen dhe të përdoren sërish për të krijuar produkte të reja. Për shembull, letra e ricikluar ndihmon në zvogëlimin e prerjes së pemëve, ndërsa riciklimi i plastikës ul nevojën për të prodhuar plastikë të re nga burimet e naftës. Përveç kësaj, riciklimi ndihmon në uljen e ndotjes së ajrit dhe ujit, pasi fabrikat që prodhojnë produkte nga materiale të ricikluara përdorin më pak energji dhe prodhojnë më pak mbetje.

Megjithatë, përpjekjet për riciklim kërkojnë angazhim nga të gjithë. Ne duhet të bëjmë zakon ndarjen e mbeturinave në shtëpi dhe në shkollë, duke vendosur materialet e riciklueshme në koshat e duhur. Gjithashtu, duhet të jemi të vetëdijshëm për rëndësinë e riciklimit dhe ta promovojmë atë në komunitetin tonë. Me vetëm pak përpjekje nga secili prej nesh, ne mund të kontribuojmë në mbrojtjen e mjedisit dhe në krijimin e një bote më të pastër dhe të qëndrueshme.

EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E PRIZRENIT



EC Ma Ndryshe organizoi një debat të gjelbër me Eko Klubet në Komunën e Prizrenit, me synimin për të inkurajuar të rinjtë që të marrin një rol më aktiv në mbrojtjen e mjedisit dhe për të ngritur shqetësimet e tyre përballë autoriteteve lokale. Në këtë diskutim mori pjesë kryetari i komunës, z. Shaqir Totaj, i cili bashkëbisedoi me nxënësit nga shkollat e mesme "Gjon Buzuku", "Remzi Ademaj", "Luciano Motroni", "Ymer Prizreni", dhe "Lorenc Antoni".

Takimi nisi me prezantimin e projektit "Eko Shkolla" nga EC Ma Ndryshe, një iniciativë që synon të rrisë ndërgjegjësimin dhe të promovojë veprime konkrete për mbrojtjen e mjedisit. Më pas, nxënësit e përfaqësuar nga secila shkollë prezantuan aktivitetet e tyre mjedisore dhe ndanë përvojat e tyre për projektet e zbatuara brenda shkollave dhe komunitetit, duke theksuar rëndësinë e bashkëpunimit me autoritetet lokale për përmirësimin e gjendjes së mjedisit.



EKO KLUBI "LUCIANO MOTRONI" RR. MEHMET PASHË DEVALLA – PRIZREN, KOSOVË

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".

EC

MA NDRYSHE

EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RICIKLO -



EKO KLUBI "REMZI ADEMAJ"

6



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS

Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI

YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT



Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë e buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Gjimnazit "Remzi Ademaj" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimeve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

ROLI I TË RINJVE NË MBROJTJEN E MJEDISIT

Të rinjtë kanë një rol shumë të rëndësishëm në mbrojtjen e mjedisit. Ata janë brezi që do të jetojë më gjatë me pasojat e ndotjes dhe ndryshimeve klimatike, dhe për këtë arsye duhet të jenë në krye të iniciativave për mbrojtjen e planetit. Ndërgjegjësimi i tyre për çështjet mjedisore dhe përfshirja në aktivitete për mbrojtjen e natyrës është thelbësore për të ardhmen e qëndrueshme të Tokës.

Të rinjtë mund të angazhohen në fushata lokale për pastrimin e mjedisit, për mbjelljen e pemëve, dhe për promovimin e riciklimit në shkolla dhe komunitetet e tyre. Po ashtu, ata mund të përdorin fuqinë e rrjeteve sociale për të përhapur mesazhe të rëndësishme për kujdesin ndaj natyrës. Shumë të rinj janë të frymëzuar nga lëvizje globale si 'Fridays for Future,' që inkurajon veprime konkrete për të frenuar ndryshimet klimatike.

Kur të rinjtë bëhen zëra të fuqishëm për mjedisin, ata mund të bëjnë ndryshime të mëdha. Angazhimi i tyre është një shembull i shkëlqyer për të tjerët dhe një hap drejt krijimit të një bote më të pastër dhe më të gjelbër.

RËNDËSIA E BIODIVERSITETIT

Biodiversiteti i referohet shumëllojshmërisë së jetës në Tokë, duke përfshirë të gjitha llojet e bimëve, kafshëve, dhe mikroorganizmave. Ky diversitet biologjik është thelbësor për ekuilibrin natyror të ekosistemeve dhe për mbijetesën e vetë njeriut. Çdo specie ka një rol të rëndësishëm në ekosistem, duke kontribuar në shëndetin dhe funksionimin e tij.

Fatkeqësisht, shumë specie janë duke u zhdukur me një ritëm alarmues për shkak të shkatërrimit të habitatit, ndotjes, dhe ndryshimeve klimatike. Humbja e biodiversitetit ka pasoja të mëdha për ekosistemet, të cilat nuk mund të funksionojnë siç duhet pa të gjitha pjesët e tyre. Për shembull, humbja e një specie të caktuar mund të çojë në një çekuilibër të zinxhirit ushqimor dhe të ndikojë në bujqësinë apo rezervat ushqimore.

Mbrojtja e biodiversitetit duhet të jetë një prioritet për të gjithë. Kjo nënkupton ruajtjen e habitateve natyrore, ndalimin e gjuetisë së paligjshme, dhe promovimin e praktikave të qëndrueshme në bujqësi dhe industrinë ushqimore. Duke mbrojtur biodiversitetin, ne mbrojmë natyrën dhe burimet jetësore për të ardhmen tonë.

EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E PRIZRENIT



EC Ma Ndryshe organizoi një debat të gjelbër me Eko Klubet në Komunën e Prizrenit, me synimin për të inkurajuar të rinjtë që të marrin një rol më aktiv në mbrojtjen e mjedisit dhe për të ngritur shqetësimet e tyre përballë autoriteteve lokale. Në këtë diskutim mori pjesë kryetari i komunës, z. Shaqir Totaj, i cili bashkëbisedoi me nxënësit nga shkollat e mesme "Gjon Buzuku", "Remzi Ademaj", "Luciano Motroni", "Ymer Prizreni", dhe "Lorenc Antoni".

Takimi nisi me prezantimin e projektit "Eko Shkolla" nga EC Ma Ndryshe, një iniciativë që synon të rrisë ndërgjegjësimin dhe të promovojë veprime konkrete për mbrojtjen e mjedisit. Më pas, nxënësit e përfaqësuar nga secila shkollë prezantuan aktivitetet e tyre mjedisore dhe ndanë përvojat e tyre për projektet e zbatuara brenda shkollave dhe komunitetit, duke theksuar rëndësinë e bashkëpunimit me autoritetet lokale për përmirësimin e gjendjes së mjedisit.



EKO KLUBI "REMZI ADEMAJ"

RR. REMZI ADEMAJ, PRIZREN, KOSOVË

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".

EC

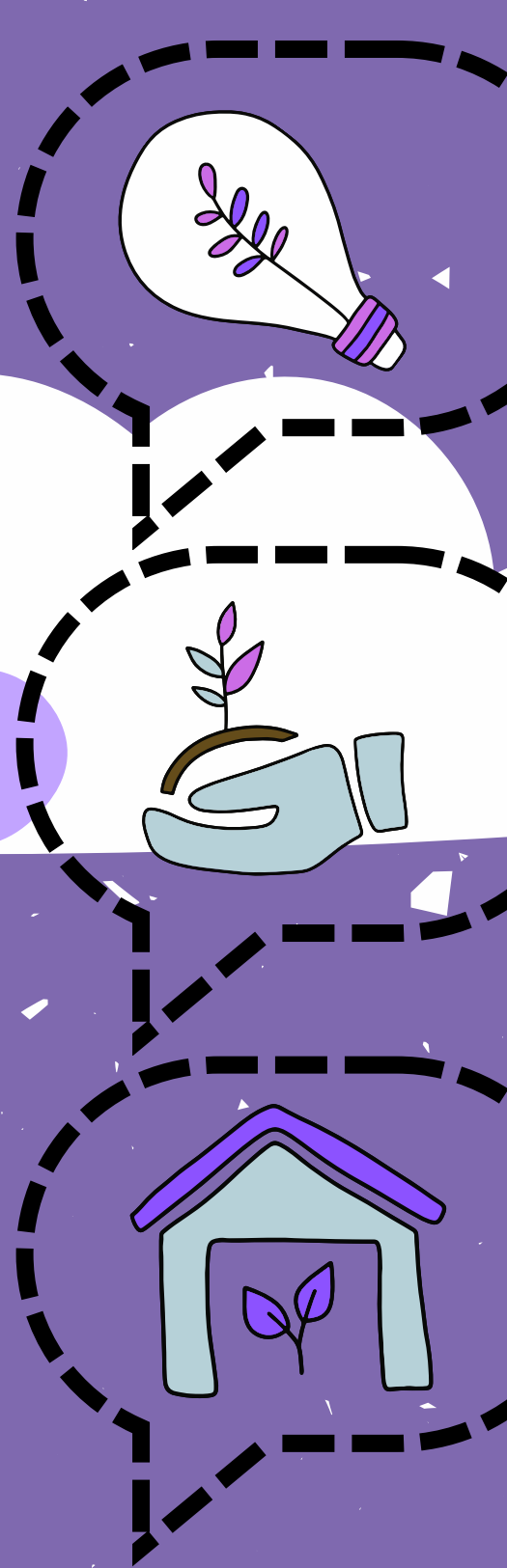
MA NDRYSHE

EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RICIKLO -

EKO KLUBI

"UKSHIN HOTI"



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS

Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI

YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT



Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë e buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Shkollës së Mesme të Lartë "Ukshin Hoti" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimeve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

RËNDËSIA E RICIKLIMIT NË JETËN E PËRDITSHME

Riciklimi është një nga veprimet më të thjeshta dhe më efektive që mund të bëjmë për të mbrojtur mjedisin. Në vend që të hedhim mbeturinat tona në landfille, ne mund t'i ndajmë ato në kategori të ndryshme si plastika, letra, metali, dhe qelqi, të cilat mund të ripërpunohen dhe të përdoren sërish. Në këtë mënyrë, ne ulim sasinë e mbetjeve që përfundojnë në mjedis dhe kursim burimet natyrore të planetit tonë.

Përveç uljes së ndotjes, riciklimi gjithashtu ndihmon në zvogëlimin e konsumit të energjisë, sepse prodhimi i produkteve nga materiale të ricikluara kërkon më pak energji sesa prodhimi i tyre nga materiale të para. Riciklimi i një alumini mund të kursen energjinë e nevojshme për të mbajtur një llambë të ndezur për disa orë.

Ne të gjithë mund të kontribuojmë në këtë proces duke bërë një përpjekje të vogël për të ndarë mbetjet tona në shtëpi dhe në shkolla, dhe duke edukuar të tjerët për rëndësinë e riciklimit për të ardhmen e planetit.

NGROHJA GLOBALE DHE EFEKTI I SHTRESËS SË OZONIT

Ngrohja globale është një nga problemet më të mëdha me të cilat përballet planeti ynë. Ajo ndodh për shkak të rritjes së emetimeve të gazeve serrë, që bllokojnë nxehtësinë e diellit brenda atmosferës së Tokës. Këto gaze përfshijnë dioksidin e karbonit, metanin dhe oksidet e azotit, të cilat vijnë kryesisht nga djegia e karburanteve fosile, si nafta dhe qymyri.

Një nga faktorët kryesorë të ngrohjes globale është shkatërrimi i shtresës së ozonit. Kjo shtresë e hollë e gazit ozon në atmosferën e sipërme na mbron nga rrezet e dëmshme ultravjollcë të diellit. Shkatërrimi i saj është kryesisht rezultat i përdorimit të kimikateve të dëmshme, si CFC-të (klorofluorokarbonet), të cilat kanë qenë të përdorura në frigoriferë dhe aerosole.

Ngrohja globale shkakton pasoja serioze si shkrirja e akullnajave, rritja e nivelit të detit dhe ndryshimet ekstreme të motit. Kjo do të thotë që është jetike që ne të zvogëlojmë emetimet tona të gazeve serrë, të mbrojmë shtresën e ozonit dhe të përqafojmë burime të qëndrueshme energjie për të ndaluar përkeqësimin e mëtejshëm të ngrohjes globale.

"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E RAHOVECIT



EC Ma Ndryshe vazhdoi serinë e debateve të gjelbra kësaj radhe me Eko Klubet në Komunën e Rahovecit. Qëllimi i aktivitetit ishte të inkurajojë të rinjtë të jenë më aktiv në mbrojtjen e mjedisit dhe t'i adresojnë kërkesat dhe shqetësimet e tyre para zyrtarëve përgjegjës.

Në këtë debat morën pjesë drejtori për Urbanizëm, Planifikim dhe Mbrojtje të Mjedisit, z. Albnor Mullabazi, si dhe znj. Bijondina Rama, zyrtare për mjedisin të cilët u vendosën përballë përfaqësuesve (eko klubeve dhe mësimdhënësve) nga shkollat e mesme të larta "Ukshin Hoti" dhe "12 Maji".

Takimi filloi me prezantimin e angazhimeve dhe aktiviteteve të projektit "Eko Shkolla" nga EC Ma Ndryshe, projekt ky i cili promovon ndërgjegjësimin dhe mbrojtjen e mjedisit. Më pas, nxënësit përfaqësues nga shkollat pjesëmarrëse prezantuan projektet dhe aktivitetet e tyre mjedisore, duke ndarë përvojat dhe arritjet që kanë realizuar në shkollat dhe komunitetin e tyre.



EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT.



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



EKO KLUBI "UKSHIN HOTI"

KRUSHË E MADHE, RAHOVEC, KOSOVË

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".

EC
MA NDRYSHE

EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RICIKLO -

EKO KLUBI

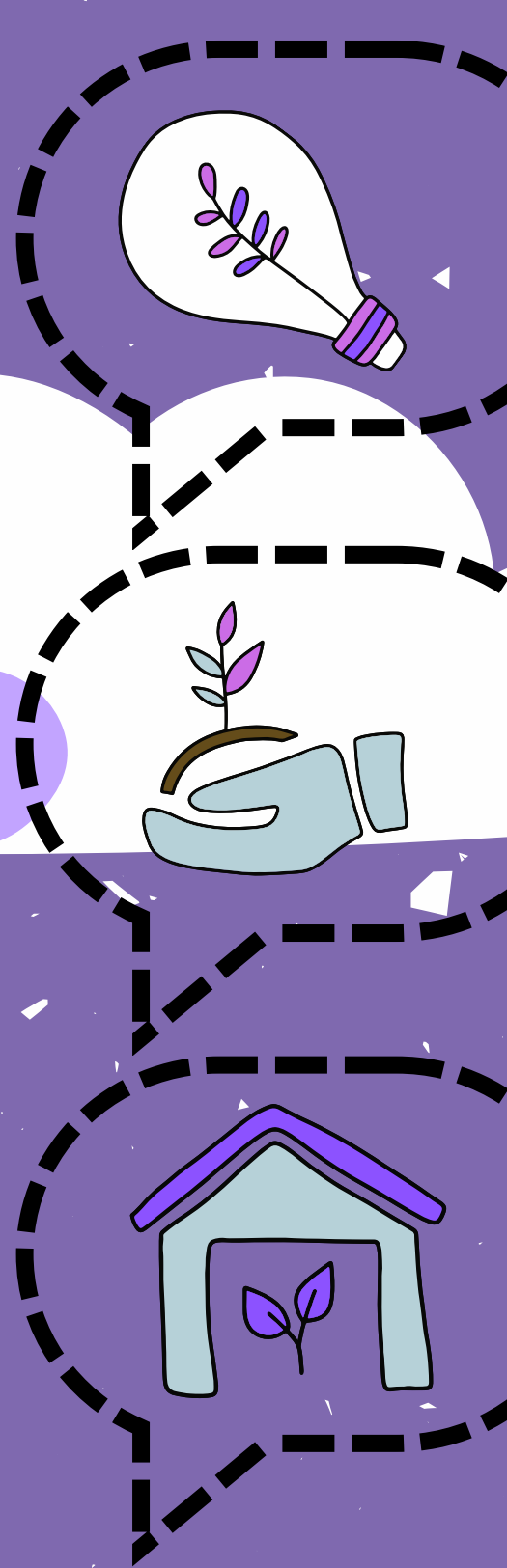
"XHELAL HAJDA-TONI"



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT





Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i Shkollës së Mesme të Lartë “Xhelal Hajda - Toni” dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit “ECO School”.

Ky projekt do t’i njohë me konceptin “Eko Shkolla” 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimitdhënësve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

RËNDËSIA E RUAJTJES SË UJËRAVE TË PASTRA

Uji është një nga burimet më të rëndësishme për jetën në Tokë. Ai është thelbësor për shëndetin e njeriut, për rritjen e bimëve dhe për ruajtjen e ekosistemeve. Megjithatë, ndotja e ujit është bërë një nga problemet më serioze mjedisore, duke rrezikuar furnizimin me ujë të pastër për miliona njerëz.

Ndotja e ujërave ndodh nga shumë burime, përfshirë derdhjen e kimikateve nga industria, mbetjet e bujqësisë dhe ndotjen nga plehrat. Këto substanca ndotin lumenjtë, liqenët dhe akumulimet e ujit, duke ndikuar negativisht në shëndetin e ekosistemeve dhe të njeriut.

Për të ruajtur ujërat e pastra, është e rëndësishme të zbatojmë praktika të qëndrueshme në përdorimin dhe menaxhimin e ujit. Riciklimi i ujit, shmangia e kimikateve të dëmshme në bujqësi, dhe edukimi i shoqërisë për rëndësinë e ujit të pastër janë hapa të domosdoshëm.

Të gjithë ne kemi një rol në ruajtjen e ujërave të pastra. Duke u angazhuar për një përdorim të përgjegjshëm të ujit dhe duke mbështetur iniciativat për pastrimin e ujërave, ne mund të kontribuojmë në mbrojtjen e këtij burimi jetik për të ardhmen tonë.

SHKENCAT MJEDISORE DHE ROLI I TEKNOLOGJISË NË MBROJTJEN E MJEDISIT

Shkencat mjedisore luajnë një rol të rëndësishëm në kuptimin e problemeve mjedisore dhe në zhvillimin e zgjidhjeve për to. Teknologjia e re ka ndihmuar në përmirësimin e hulumtimit dhe në aplikimin e praktikave të qëndrueshme, duke ofruar mjete të fuqishme për mbrojtjen e mjedisit.

Një nga zhvillimet më të rëndësishme është përdorimi i teknologjisë së informacionit për të monitoruar dhe analizuar të dhënat mjedisore. Sensorët dhe sistemet e monitorimit në kohë reale mund të ndihmojnë në përcaktimin e nivelit të ndotjes dhe në identifikimin e burimeve të saj. Këto informacione janë të rëndësishme për vendimmarrësit, të cilët mund të ndërmarrin masa për të përmirësuar cilësinë e ajrit dhe ujit.

Po ashtu, teknologjitë e reja në energji të rinovueshme, si energjia diellore dhe ajo e erës, kanë ndihmuar në uljen e varësisë nga burimet fosile. Këto teknologji jo vetëm që ndihmojnë në ruajtjen e burimeve natyrore, por gjithashtu kontribuojnë në reduktimin e emetimeve të gazeve serrë.

Kështu, shkencat mjedisore dhe teknologjia punojnë së bashku për të ofruar zgjidhje për sfidat e mjedisit, duke ndihmuar në ndërtimin e një të ardhmeje më të qëndrueshme.

"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E RAHOVECIT



EC Ma Ndryshe vazhdoi serinë e debateve të gjelbra kësaj radhe me Eko Klubet në Komunën e Rahovecit. Qëllimi i aktivitetit ishte të inkurajojë të rinjtë të jenë më aktiv në mbrojtjen e mjedisit dhe t'i adresojnë kërkesat dhe shqetësimet e tyre para zyrtarëve përgjegjës.

Në këtë debat morën pjesë drejtori për Urbanizëm, Planifikim dhe Mbrojtje të Mjedisit, z. Albnor Mullabazi, si dhe znj. Bijondina Rama, zyrtare për mjedisin të cilët u vendosën përballë përfaqësuesve (eko klubeve dhe mësimdhënësve) nga shkollat e mesme të larta "Ukshin Hoti" dhe "12 Maji".

Takimi filloi me prezantimin e angazhimeve dhe aktiviteteve të projektit "Eko Shkolla" nga EC Ma Ndryshe, projekt ky i cili promovon ndërgjegjësimin dhe mbrojtjen e mjedisit. Më pas, nxënësit përfaqësues nga shkollat pjesëmarrëse prezantuan projektet dhe aktivitetet e tyre mjedisore, duke ndarë përvojat dhe arritjet që kanë realizuar në shkollat dhe komunitetin e tyre.



EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



EKO KLUBI "XHELAL HAJDA - TONI"

RAHOVEC, KOSOVË

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".

EC

MA NDRYSHE

EKO SHKOLLA

- REDUKTO - RIPËRDOR - RIKIKLO -



EKO KLUBI "YMER PRIZRENI"

6



Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

CARITAS

Schweiz
Suisse
Svizzera
Svizra

YENI

YOUTH
ENVIRONMENTAL
IMPACT



Të dashur lexues,

Kjo është seria e gjashtë e buletineve mjedisore të eko-klubeve të shkollave të mesme nga Rajoni i Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës). Ky është buletini i parë informativ, i cili do të përmbajë mesazhe, intervista, ese, punime fotografi dhe shkrime të ndryshme mbi mjedisin dhe ndryshimet klimatike dhe njoftime mbi punën që po zhvillohet në këto tema nga eko-klubi i IAAP "Ymer Prizreni" dhe OJQ EC Ma Ndryshe në kuadër të projektit "ECO School".

Ky projekt do t'i njohë me konceptin "Eko Shkolla" 12 shkollat e rajonit të Jugut (komuna e Prizrenit, Mamushës, Rahovecit dhe Malishevës), përmes pilotimit të formave dhe metodologjisë për mbrojtjen e mjedisit me pjesëmarrje të gjerë të nxënësve dhe mësimeve.

Në kuadër të projektit ofrohet një model dhe metodologji që përdoret gjerësisht në vendet e zhvilluara, e cila po zgjerohet me shpejtësi edhe në vendet në zhvillim. Përvojat botërore tregojnë se shkolla ekologjike është një fenomen në rritje, e cila nxit të rinjtë të angazhohen në mjedisin e tyre duke u dhënë atyre mundësinë për ta mbrojtur atë në mënyre aktive.

Projekti po ashtu do të kontribuojë në Strategjinë e Mjedisit dhe Planin e Veprimit në Mjedis të Kosovës, duke rekomanduar zhvillimin e programeve për edukimin mjedisor në të gjitha nivelet (shkolla dhe universitete).

AGRO-BIZNESI DHE RËNDËSIA E PRAKTIKAVE TË QËNDRUESHME

Agro-biznesi është një sektor kyç në ekonominë e shumë vendeve, duke kontribuar në prodhimin e ushqimit dhe sigurimin e vendeve të punës. Megjithatë, ky sektor gjithashtu ka një ndikim të madh mbi mjedisin, duke përfshirë ndotjen e ujit, shkatërrimin e tokës dhe humbjen e biodiversitetit. Prandaj, është thelbësore që agro-biznesi të përqendrohet në praktikat e qëndrueshme për të mbrojtur mjedisin dhe për të siguruar një të ardhme të qëndrueshme për brezat e ardhshëm.

Një nga praktikat më të rëndësishme të qëndrueshme është bujqësia organike, e cila shmang përdorimin e pesticideve dhe plehrave kimike. Kjo ndihmon në ruajtjen e cilësisë së tokës dhe ujit, duke mbrojtur gjithashtu shëndetin e konsumatorëve. Bujqësia organike gjithashtu promovon diversitetin e bimëve dhe kafshëve, duke kontribuar në ruajtjen e biodiversitetit.

Përveç kësaj, agro-bizneset duhet të adoptojnë praktika të menaxhimit të ujit për të minimizuar konsumimin e ujit dhe për të parandaluar ndotjen. Teknologjitë si sistemet e ujitjes me pikim dhe rikuperimi i ujit të shiut mund të ndihmojnë në optimizimin e përdorimit të ujit.

Për të siguruar që agro-biznesi të kontribuoni në një mjedis më të pastër, është e domosdoshme që fermerët, politikëbërësit dhe konsumatorët të bashkëpunojnë për të promovuar dhe mbështetur praktikat e qëndrueshme. Vetëm përmes një qasje të tillë, mund të arrijmë një ekuilibër midis prodhimit të ushqimit dhe mbrojtjes së mjedisit.

AGRO-BIZNESI DHE NDIKIMI I KLIMËS NË PRODHIMIN BUJQËSOR

Ndryshimet klimatike janë një nga sfidat më të mëdha që po përballët agro-biznesi sot. Rritja e temperaturave, ndodhitë ekstreme të motit dhe ndryshimet në modelet e reshjeve kanë pasoja të drejtpërdrejta në prodhimin bujqësor. Këto ndryshime ndodhin si rezultat i emetimeve të gazeve serrë, shumë prej të cilave vijnë nga aktivitete të lidhura me bujqësinë.

Një nga pasojat më të dukshme të ndryshimeve klimatike është reduktimi i rendimentit të kulturave. Korrijet e zakonshme, si gruri dhe misri, janë shumë të ndjeshme ndaj temperaturave ekstreme dhe kushteve të thata. Kjo jo vetëm që rrit çmimet e ushqimit, por gjithashtu rrezikon sigurinë ushqimore në shumë vende.

Agro-bizneset kanë një rol të rëndësishëm në luftimin e ndryshimeve klimatike përmes adoptimit të metodave të qëndrueshme dhe të menaxhimit të burimeve. Përdorimi i praktikave të tilla si rotacioni i kulturave, mbjellja e bimëve që janë më të qëndrueshme ndaj kushteve klimatike dhe ruajtja e tokës mund të ndihmojnë në zvogëlimin e ndikimit të ndotjes dhe në rritjen e qëndrueshmërisë së prodhimit.

Për më tepër, përdorimi i teknologjive të reja, si bujqësia precize dhe sistemet e menaxhimit të informacionit, mund të ndihmojnë fermerët të monitorojnë kushtet klimatike dhe të marrin vendime më të informuara për prodhimin e tyre. Duke vepruar kështu, agro-biznesi jo vetëm që ndihmon në ruajtjen e mjedisit, por gjithashtu siguron që ne të kemi një sistem ushqimor të qëndrueshëm dhe të sigurt për të ardhmen.

EKO KLUBET VIZITOJNË QENDRAT PËR RICIKLIMIN E PLASTIKËS DHE XHAMIT



EC Ma Ndryshe ka organizuar vizita studimore në qendrat e riciklimit të plastikës në Prizren dhe xhamit në Gjakovë, me anëtarët e Eko klubeve të shkollave të mesme të Rajonit të Jugut.

Gjatë këtyre vizitave, nxënësit u njoftuan me menaxhimin dhe proceset e riciklimit, si dhe kapacitetin e këtyre qendrave. Ata patën mundësinë të shohin nga afër teknologjitë e përdorura për trajtimin e mbetjeve dhe kuptuan rëndësinë e riciklimit në reduktimin e ndotjes mjedisore.

Qëllimi i këtyre vizitave ishte të edukohen dhe sensibilizohen të rinjtë mbi rëndësinë e menaxhimit të duhur të mbetjeve dhe ndikimin që ky proces ka mbi shëndetin dhe ekosistemet. Vizitat synonin gjithashtu të nxisin angazhimin e nxënësve për të zbatuar praktikën e riciklimit në jetën e përditshme dhe për të ndarë këtë shprehje në komunitetet e tyre.



"GREEN TALK" ME EKO KLUBET E PRIZRENIT



EC Ma Ndryshe organizoi një debat të gjelbër me Eko Klubet në Komunën e Prizrenit, me synimin për të inkurajuar të rinjtë që të marrin një rol më aktiv në mbrojtjen e mjedisit dhe për të ngritur shqetësimet e tyre përballë autoriteteve lokale. Në këtë diskutim mori pjesë kryetari i komunës, z. Shaqir Totaj, i cili bashkëbisedoi me nxënësit nga shkollat e mesme "Gjon Buzuku", "Remzi Ademaj", "Luciano Motroni", "Ymer Prizreni", dhe "Lorenc Antoni".

Takimi nisi me prezantimin e projektit "Eko Shkolla" nga EC Ma Ndryshe, një iniciativë që synon të rrisë ndërgjegjësimin dhe të promovojë veprime konkrete për mbrojtjen e mjedisit. Më pas, nxënësit e përfaqësuar nga secila shkollë prezantuan aktivitetet e tyre mjedisore dhe ndanë përvojat e tyre për projektet e zbatuara brenda shkollave dhe komunitetit, duke theksuar rëndësinë e bashkëpunimit me autoritetet lokale për përmirësimin e gjendjes së mjedisit.



EKO KLUBI "YMER PRIZRENI"

RR. IMEHMET PASHË DEVALLA, PRIZREN, KOSOVË

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe
Rr. Fehmi Lladrovci Nr.94, Prizren & Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 Nr.7,
Prishtinë
www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org
029 222 771 & 038 224 967

Ky buletin u realizua në kuadër të projektit "Ndikimi i Rinisë në Mjedis" - YENI, i cili bashkëfinancohet nga Agjencia Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim, Caritas-i Zviceran, Ministria e Zhvillimit Rajonal dhe implementohet nga OJQ EC Ma Ndryshe përmes projektit "ECO Schools".